

Siemens Intern

Torsdag 14. desember 1978 - Nr. 5

Nytt år med nye utfordringer

80 år i vannkraften

Siemens i Oslo er 80 år idag - 14. desember 1978. Alle vet at det først og fremst er i vannkraften vi har gjort det. Men visste du også at firmabilene våre engang ble produsert av Siemens og hadde merket Protos? Og at vi var de eneste her i landet som kunne levere elektrisk hvalskytingsutstyr?

På en jubileumsdag som denne er det mange slike ting som er naturlig å minnes, og vi har gravet litt i gamle protokoller og frisket opp noen gamle minner på side 6 og 7, som seg hør og bør.

Siemens installerer for lovens lange arm

Det viser seg at Siemens er til god hjelp for lovens lange arm - som for så mange andre. I høst leverte vi fra oss den største installasjonen - på landsbasis - vi har befattet oss med, nemlig Politihuset i Oslo. Vi samarbeidet med EGA.

Byggetid: 2 1/2 år. Anbudssum: 14 millioner kroner.

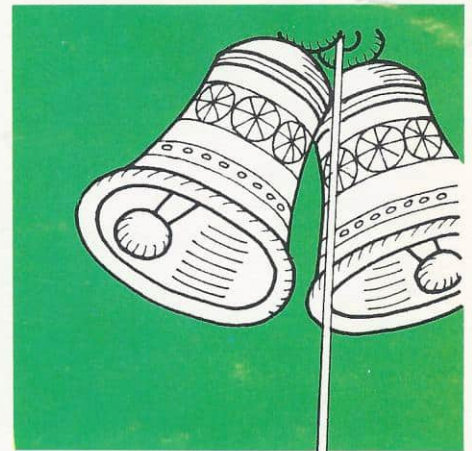
Vi syntes begivenheten var verdt å minnes, og vakthavende på Grønland politistasjon hadde ikke noe imot å posere sammen med siemenserne. Fra venstre: Henning Tell, Jørn Jespersen, Rolf Floien, Rudolf Brenden, Alf Jan Johansen, Politiets representant, Terje Knutsen, Johnny Braathen, Arnt Kvamme, Stein Flatekval og Morten Pettersen.

Et nytt år med nye utfordringer ligger foran oss, og selv om næringslivets himmel har mange tunge skyer, sier vår adm.dir. Tor Jemtland at han er optimist. Firmaet har en rekke gode år bak seg og gikk styrket ut av også det siste. Det forretningsmessige resultat ble omtrent som forrige år, og produktiviteten i firmaet holder seg oppe. Se intervjuet på side 3.

Her er de viktigste tallene i mill.kr:

	1977/78	1976/77
Bestillingsinngang	900,6	867,8
Ordreservert	528	522
Omsetning	897	790
Overskudd	32,1	32,7

Henger du i stroppen hele året?

Da får du ta deg fri nå i jula og overlate plassen til nissen.

God jul og godt nyttår ønskes deg av Siemens Intern.

Bjørn Tiller ny formann i Siemenslaget Trondheim

Siemenslaget i Trondheim har valgt ny formann til å etterfølge Dagny Skrødal som frasa seg gjenvalg på siste årsmøte.

Det var Bjørn Tiller som påtok seg formannsvervet. Ny nestformann Svein Ertzaas, kasserer Ann-Mari Larsson, styremedlemmer Gunnar Pedersen og Dagny Skrødal. - Vi har langt referat fra årsmøtet, men det må vente til neste nr. av Siemens Intern.

Velkommen nyansatte

Linderud

Karen Hoel Gjerstad, Postavdelingen
Erling Jansen, Lager S/Skien
Inger Apesland, S/Skien
Anne Kristin Ørnhoft, Postavdelingen
Rolf Nordengen, Prosessdata-avd.
Terje Petersen, ”
Eivind Abrahamsen, Hovedlager
Mona Sennerud, Konstruksjon teleteknikk
Magnar Vik, Prosessdata-teknikk
Freddy Kristiansen, Serviceavd. husholdningsapparater

Sluppen

Jostein Inge Volden, AKA
Ole Gustav Aas, ”
Torbjørn Dybwad, ”
Wenche Kristin Laug, Merkantil felles avd.
Frode Wikan, ”
Unni Bjørvik, Personalavdelingen
Ola Sletvold, Anleggsavdeling
Jorunn Vikhaug, Harstad
H.E. Sørgård, Sterkstrømfabrikken
Arild Skjervøy, ”
Henrik Jensen, ”
Arild Singstad, Inst./Trondheim
Terje Høydal, ”
Geir Smenes, ”
Stein Krogstad, ”
Ronald Rov, ”
Ingebrigt Glærum, ”
Eirik Holten, ”
Torstein Heggdal, Inst./Ålesund
Terje Aam, ”
Per Asle Pedersen, Inst./Mosjøen
Alf J. Andreassen, Inst./Sandnessjøen
Oluf Hopshaug, Inst./Kristiansund
Per Moltubakk, ”

Bergen:

Arthur Haugen, Montasje
Steinar Virkesdal, Lager/anlegg

Stavanger:

Bjorg Sandvik, Kontor

25-års jubileum

4.1. Ivar Nielsen, S/O
15.1. Iris-Eveline Johansen, S/O

67-års fødselsdag

9.1. Einar Dahl, S/O
19.1. Odd Schjerve, S/T
1.3. Einar Indregard, S/T
1.3. Ambjørg Drognæss, S/O

60-års fødselsdag

7.1. Karl Sebak, S/B
15.1. Olav Rekkedal, El.med Tromsø
21.1. Kåre A. Bondkall, S/O
20.2. Sverre Ekeberg, S/O
26.2. Thor Wennevold, S/O
2.3. Else Randi Eriksen, S/O
8.3. Leif Thorvaldsen, S/T

AMU Oslo - rettelse

I referatet fra AMU/Oslo-møtet i siste nr. av Siemens Intern ble det en feil i innledningen. Det er Iris Johansen som er AMU-formann i Siemens Oslo, og det var hun som ledet møtet.

Han vant krigen med fotballstøvler på

Elektromontør i Region Vest, Karl Sebak, fyller 60 år 7. januar 1979. Til daglig basmontør på ”gigantanlegget” Sentralblokken, Haukeland Sykehus, etc. 0.1.

En kjent sak er det at basmontører vokser ikke på trær og neimen ikke i en alder av 60 år. Sebak er en morgenfugl, den første på jobben om morgenen, ingenting overlatt til tilfeldighetene, har en egen evne til på forhånd å se tingene ferdig.

Og hva er det som gjør at en 60 åring framleis er pigg og på jobben hver eneste dag i all slags vær? Han har funnet noe av

hemmeligheten med kroppens funksjoner, nemlig det å bruke den så ikke deler forfaller eller blir plaget i ung alder.

Eller ble grunnlaget gjort på fotballbanen i sin tid? Som en kuriositet kan det nevnes at Karl Sebak var med på å vinne krigen med fotballstøvler på. Han var blant annet kaptein på det norske militærlandslaget på de britiske øyer under 2. verdenskrig. Han spilte på 34 forskjellige steder i England og Skottland. Og han laget 111 mål på 118 kamper for bare å nevne noe av det Karl Sebak var med på under krigen.

Holdningen til fotballen den gang var vel en helt annen enn nå til dags. Sikkert en minnerik tid å se tilbake på for en ex-fotballspiller.

Vi, akkordlaget, ønsker tillykke med 60-års dagen og håper vi får gleden av å arbeide sammen i mange år enda. Hilsen kollega

Siemens Stavanger

har fått ny gateadresse: Sørflåtveien 3. Ikke fordi vi har flyttet, men fordi vi er blitt ”omregulert”.

Hjertelig takk

for oppmerksomheten ved mitt 25-års jubileum i firmaet.

Ragnar Aage Lundby

Hjertelig takk

til firmaet og kolleger for hyggelige gaver og hilsener i anledning mitt 25-års jubileum.

Rudolf A. Pallesen, S/T

Hjertelig takk

for oppmerksomheten i anledning mitt 25-års jubileum.

Bjørn Dahl, S/T

1/2-årsprogrammet for vårens kursaktiviteter blir sendt ut medio desember

Programmet inneholder bl.a. opplysninger om ”åpent hus” som holdes etter jul. ”Åpent hus” denne gangen er viet opplæringen i Siemens. Vi vil spesielt legge vekt på hvordan vi kan planlegge og følge opp opplæringstilbudene. Dette er ikke minst viktig ved opplæringen innen området markedsføring (bl.a. Mercuri-kursene).

Over 70 er interessert i stillingen som Stammhauslehrling

I år gikk vi ut på det åpne marked for å tilby stillingen som Stammhauslehrling. Annonsene har gitt stor respons og vi har mottatt over 70 søknader.

Utdanningen varer i to år og gir kompetanse som ”Industriekaufmann”. Følgende 5 avsnitt inngår i utdanningen: Markedsføring, materialadministrasjon, produksjon, kostnadsregnskap/kalkulasjon og bokføring. Hvert avsnitt er delt mellom teori og praktisering ved forskjellige avdelinger i Stammhaus.

Fem av våre ansatte har tidligere gjennomgått denne utdanningen.

Informasjonsmøte om Siemens International

Practice Program (SIPP)

blir holdt på NTH i februar/mars

SIPP er et tilbud til studenter om et to måneders praktikantarbeid ved Siemens AG i München og studiebesøk ved forskjellige fabrikker i Siemenskonsernet. Formålet er å gi studentene et bilde av Siemens AG og tyske forhold for å gjøre Siemens bedre kjent i land utenfor Tyskland.

SIPP ble også nevnt på et kontaktmøte som Siemens nylig hadde med eksamenskandidater og 4. årskull ved elektroavdelingen på NTH. Skolen arrangerer slike informasjons- og rekrutteringsmøter etter vårt spesielle behov. Av andre tjenester NTH yter kan vi nevne at skolen på forespørsel sender oss personlige og faglige data over arbeidssøkere med de kvalifikasjoner vi ønsker eller gjør våre ledige stillinger kjent blant studentene. Vi kan f.eks. benytte bladet ”NTH Informasjon” i vår kontakt med studentene.

Tor Jemtland: Jeg er optimist — tross tunge skyer på næringslivets himmel

— Jeg er optimist, erklærer adm.dirktør Tor Jemtland etter at Siemens A/S nå er inne i et nytt forretningsår. Det henger nok mørke skyer på næringslivets himmel, og også vi har måttet døye enkelte harde "slag". Til tross for dette er firmaet som helhet gått styrket ut av det året vi har bak oss. Bestillingsreserven er større enn på samme tid ifjor, og vi kommer til å passere milliarder i omsetning. — Når det gjelder det forretningsmessige resultat av fjorårets drift, blir det omtrent som året før, og det er vi fornøyd med.

— Har vi fått de bestillinger vi regnet med?

— Ikke fullt ut, det skiller ca. 45 millioner eller ca. 5%. Det er først og fremst industrien og offshore som svikter, mens resultatene er blitt bedre enn vi regnet med både for installasjonsavdelingen og el-verk anlegg. - Materiellavdelingen klarte totalt sett ikke helt sine planlagte tall, men vi må her huske at markedsforholdene er særlig vanskelige.

— Hva er grunnen til at det svikter for industri og offshore?

— I industrien er det fortsatt dårlige konjunkturer generelt og dermed tendens til å skyve investeringsplanene foran seg. I offshore er det blitt en økende konkurranse, også fra utenlandske leverandører, på produkter og systemer som vi produserer i Trondheim og Oslo. Selv om vi er sterke på installasjonssiden i offshore, er fremtidsutsiktene totalt sett noe usikrere enn for et år siden.

— Når du sier at firmaet som helhet er gått styrket ut av året som er gått, hva tenker du da på?

— Jeg tenker på at vi i store trekk har nådd de mål vi satte oss, at vi har klart å øke våre samlede reserver, samtidig som vi har gjennomført våre store investeringsplaner så langt det har vært teknisk mulig. Utviklingsaktiviteten har vært holdt på et høyt nivå, og det samme kan man si om den interne opplæring. Alt dette er investeringer i vår fremtidige konkurransevne.

— Hvilke muligheter har vi for å holde beskjeftigelsen i våre fabrikker?

— Her vil jeg nødig bevege meg for langt frem i tiden når det gjelder forutsigelser, for vi har jo som bekjent hatt ubehagelige og delvis uventede markedsutviklinger tidligere. Jeg tenker her spesielt på elektrovarmefabrikken, men det samme forhold har vi også hatt ved de andre to fabrikkene. I dette forretningsåret tror jeg imidlertid at vi vil ha god beskjeftigelse i alle 3 fabrikker.

Siemens og Samkjøringen inviterte i november pressen for å se på det nye dataanlegget Siemens har levert til Samkjøringens driftssentral på Sme-stad i Oslo. Her er Samkjøringssjef Rolf Wiedswang og adm. direktør Tor Jemtland fotografert foran et kart som viser en del av Samkjøring-nettet i Norge.

— Siemens har nå over 700 elektromontører. Klarer vi å skaffe arbeid for denne store arbeidsstyrken?

— Våre montører er meget etterspurte. Vi vil håpe at den fine jobb de gjør, vil føre til nye bestillinger. Markedet synes å holde seg oppe. Vår aktivitet i Nordsjøen betyr selvfølgelig også mye for beskjeftigelsen.

— Hva er ellers hovedtrekkene i utviklingen i året vi er inne i, så langt vi kan se dem idag?

— Aktiviteten i markedet er i gjennomsnitt god. På enkelte områder har det imidlertid ikke utviklet seg positivt, og når vi samtidig møter nye og påtrengende konkurrenter, vil vi i et hvert fall på kort sikt komme i vanskeligheter. Eksempler er Seksjon Elektromed's røntgenmarked og som nevnt enkelte av våre industribransjer.

— Hva betyr den høye DM-kurs for oss?

— Den forverrer selvfølgelig vår konkurransevne. Vårt håp er imidlertid at Vest-Tysklands inflasjonsrate på bare 2,4% vil gi en mindre prisstigning enn hos oss

Forts. side 4

Øket risiko: Siemens tapte nesten 5 mill. kr. på kunder ifjor

Forts. fra side 3

og at dette vil kompensere noe for den høye DM-kurs. I tillegg vil vi selvfølgelig få bedre priser for vår eksport til Vest-Tyskland.

– **Hva med byggingen på Linderud?**

– Planleggingen har begynt i det små; det ligger en stor utfordring i å utforme morgendagens arbeidsplasser. Målsettingen er klar, innflytting i 1982/83.

– **Hva mener du om pris- og inntektstoppen?**

– Jeg tror den var nødvendig for å understreke for oss alle at nå er det alvor. Den må bare ikke vare for lenge, ellers kan den ha en uheldig innvirkning på den omlegging og tilpasning som er igang i norsk industri, og som er nødvendig for at den enkelte bedrift skal få fast grunn under føttene, både i forhold til innenlandsk og utenlandsk konkurranse. Det er blitt sagt mange ganger før, men jeg tror ikke det kan gjentas ofte nok: Staten må ved generelle virkemidler gi små og store industribedrifter en sunn basis for å kunne drive industri i vårt langstrakte land. Så må på den ene siden markedene og på den andre siden oppfinnsomhet, innsatsvilje og sportsånd i de enkelte industribedrifter avgjøre hvilke bedrifter som skal få utvikle seg, og hvilke som må finne seg i å legge om sin virksomhet, henholdsvis trekke seg ut av markedet. Staten har hverken ressurser eller kunnskaper til å bestemme hvem som skal gjøre hva. Hvis industribedriftene roper på Staten hver gang vanskelighetene kommer, vil vi fort ødelegge den fine balanse mellom privat initiativ og ansvar og statlig kontroll som vårt demokrati er basert på.

– **Vi har noen gode år bak oss, men årets planlegging har vært vanskelig. Problemet har vært å få kostnadene ned og sikre en forsvarlig lønnsomhet. Hvorledes bedømmer du firmaets evne til å ta de "trange tider" som må forventes å komme, også for oss?**

– Jeg er optimist. Måten våre medarbeidere går løs på problemene med økte kostnader og redusert markedsaktivitet avkrever stor respekt. Det er i tider med redusert vekst vi spesielt må passe på at ikke arbeidsinnsatsen synker, og dette har jeg inntrykk av er forstått hos oss. Og finner vi samtidig fotfeste i nye markeder for eksempel for våre tekstsystemer, da vil vi greie oss, sier Tor Jemtland.

Siemens-erfaringer i produktutvikling

Utviklingssjef Aage Amundsen og konstruksjonssjef T. Tronvold, begge S/T, har deltatt i en rådgivende gruppe som under ledelse av professor Knut Holt ved Norges tekniske Høgskole har tatt for seg emnet innovativ produktutvikling. Resultatet er bl.a. en rapport som heter "Organisering av innovativ produktutvikling".

Styremøte i Siemens A/S ble avholdt i Direksjonens konferanserom 16.10.78 under ledelse av styreformann Sverre Walter Rostoft. Følgende styremedlemmer møtte: Overing. I. Bø, dir. T. Jemtland, skipsreder E.F. Lorentzen, dir. Thv. Selmer, formann G. Skogseth, ing. A. Aas og dir. N. Simonsen (stedfortreder for skipsreder J. Jahre). Dessuten var dir. A. Johnsen tilstede.

Følgende saker ble behandlet:

Rapport om driften. Foreløpige tall pr. 30.9.1978

Adm.dir. gjennomgikk oversikt over bestillingsinngang, omsetning og bruttofortjeneste.

Som advisert tidligere, nådde vi ikke den budsjetterte bestillingsinngang totalt for Siemens. Det er betydelig svikt i anleggsoppdrag fra industrikunder (-40 mill.) og offshorekunder (-19 mill.). Totalt lå ordreinngangen på kr 900 mill. mot 946 planlagt, og i fjoråret 868.

Omsetningen utgjorde 897 mill. mot planlagt 882, og i fjoråret 789. Det er relativt små avvik mellom plan og faktisk også i de enkelte avdelinger.

Bruttofortjeneste-% er totalt sett som planlagt, men det er ganske betydelige avvik fra plan for enkelte avdelinger.

Store oppdrag

Av store oppdrag siden forrige styremøte ble spesielt nevnt installasjonsarbeider (Elcon) i Statfjord A, og betydelige kontrakter med el.verk i nord. Leveranser til Centromor/Bulkhandling er viktige for vår skipsavd.

Dir. Simonsen ga et foreløpig anslag for årets resultat. Det blir omtrent som ifjor.

Øket risiko

I 1978/79 har vi tapt meget betydelige beløp (ca. 4'9 mill.) på kunder. Da det ser ut som risiko i kundefordringer blir et økende problem, er det satt i gang arbeid med å forbedre ytterligere rutiner for kredittgiving etc.

Vi har videre hatt meget betydelige tap/merkostnader på anlegg og garantier.

Styret ser positivt på arbeidet med å beherske nye tekniske områder som kan sikre selskapets fremtid, og aksepterer at denne politikk kan føre til uforutsette tap/merkostnader. Det avgjørende er at de erfaringer man vinner, er fremtidsrettet og at de evt. tap kan bæres av driften.

God likviditet

Selskapet har hatt god likviditet. Det er i løpet av året avtalt en økning av kassekreditten på kr 20 mill. Det har gjort at vi i hele perioden har hatt betydelige likviditetsreserver.

DM-kursen har utviklet seg ugunstig i løpet av driftsåret, idet kursen pr. 30.9.78 lå ca. 10% høyere enn ett år tidligere. Vi har hatt relativt små tap på valuta.

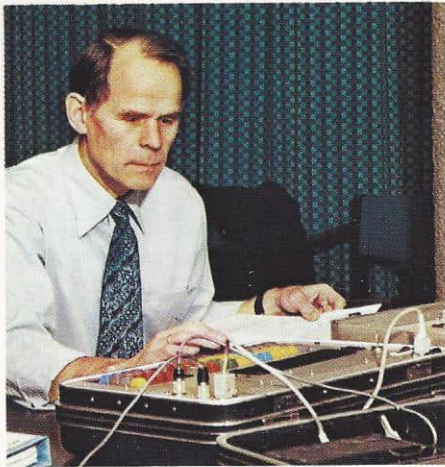
Budsjett II, 1978/79 og 5-årstall

Adm.dir. gjennomgikk resultatbudsjett for 1978/79. Det viser bestillingsinngang og omsetning litt over kr 1 mrd., og et resultat for skatter ca. kr 30 mill., etter at det er gjort skjønsmessig korreksjon for redusert resultat p.g.a. lønns- og prisstopp. Det ble gitt en kort kommentar til denne korreksjonsberegning. Budsjettet er satt opp på usikrere grunnlag enn normalt, og er muligens noe optimistisk. *Forts. side 5*

Siemens i Bergen tar i bruk sitt nye lager allerede i vinter, og utpå nyåret flytter Bergensfolket samlet ut på Stormyra.

Professor på Simatic-kurs

Ved et Simatic-kurs i S/O registrerte vi professor Kjell Rydland fra landbrukshøyskolen på Ås blant deltakerne.

– Kjell Rydland, hva er ditt daglige virke på landbrukshøyskolen?

– Jeg underviser studentene i et fag som heter "Maskinlære for næringsmiddelprosesser", og har fungert i denne stillingen i vel et år. Kom til landbrukshøyskolen fra NTH i Trondheim hvor jeg var dosent i varmeteknikk.

– Hvorfor følger du dette kurset?

– Landbrukshøyskolen har kjøpt en datamaskin av Siemens A/S som skal styre prosessen i meieriene. Vi vil i størst mulig grad ha de nødvendige kunnskaper om dette, slik at vi selv kan beherske systemet.

– Det er ikke vanlig å forbinde elektronikk med en landbruksskole, så hvilken holdning har studentene til dette?

– Vel, generelt er de fleste noe reservert til å begynne med. De går nærmest som katten rundt grøttfatet. Men de vil gjerne smake litt på, og interessen øker etter hvert.

– Hvordan liker du å være "elev" igjen?

– Jeg lærer meget, og det er interessant for en foreleser å sitte på elevenes plass en gang i blant, så jeg er svært fornøyd, sier "vår" professor som haster av gårde til en ny undervisningstime - som elev.

Læregutter må kunne førstehjelp

Læregutter jobber aldri på anlegg hvor strømmen er påsatt, men de må allikevel kjenne førstehjelp for folk som er blitt skadet av strøm. Våre læregutter går i det hele gjennom et meget omfattende lærepro-

gram med både forelesninger og praktiske øvelser. Her er en gruppe av våre læregutter fra førstehjelpskurset på Linderud samlet rundt instruktøren Charles Voldseth og bedriftssøster Vivian Dahl.

Forts. fra side 4

Investeringer

Styret godkjente investeringsplan 1978/79, i alt kr 39'325.000,- hvor kr 4'030.000,- er småposter som utgiftsføres. Større enkeltinvesteringer er:

Fullføring anlegg Bergen (totalt kr 23'0 mill.)	kr	13'080
Nytt EDB-anlegg	"	5'960
Utvidelse Stavanger-lager (avhengig byggeløype)	"	2'000
	kr	23'140

Til det ovennevnte kommer investeringene ved en evt. Norwesco-erhvervelse.

Finansplan

Styret godkjente finansplan 1978/79. Den viser brutto økning av finansgjeld med kr 29'700.000,- sammenliknet med 30.9.1978. Pengebehovet anses dekket ved bevilgede/tilsagte kreditter/pantelån.

5-årstall (til 1982/83) ble kort kommentert.

Norwesco

Adm.dir. orienterte om utviklingen. Det ventes en avklaring i løpet av kort tid.

Diverse

Dir. Simonsen orienterte om virkningen av den nye sykelønnsordningen. Basert på den korte tid vi har statistikk for, synes

ordningen å ville koste mellom kr 2 mill. og 3 mill. pr. år.

Overingeniør I. Bø orienterte om vår aktivitet på området tekstbehandling. Det er et felt hvor utviklingen i markedsmulighetene er meget stor, hvor huset Siemens har sterke ambisjoner, og hvor vi i Norge satser meget betydelige resurser for å komme med. Bø understreket sammenhengen mellom området tekst og andre Tele-aktiviteter.

Siemens var med på elektrisitetsutbyggingen i Norge praktisk talt fra begynnelsen av

Den 14. desember for 80 år siden ble vårt firma grunnlagt i Oslo av Peter Meinich, og vi har dermed vært med på elektrisitetsutbyggingen i Norge praktisk talt fra begynnelsen, dengang da elektrisk drift var en sjeldenhet, elektrisk lys var luksus og elektrisk oppvarming nærmest var utenkelig. Til Trondheim kom vi i 1908.

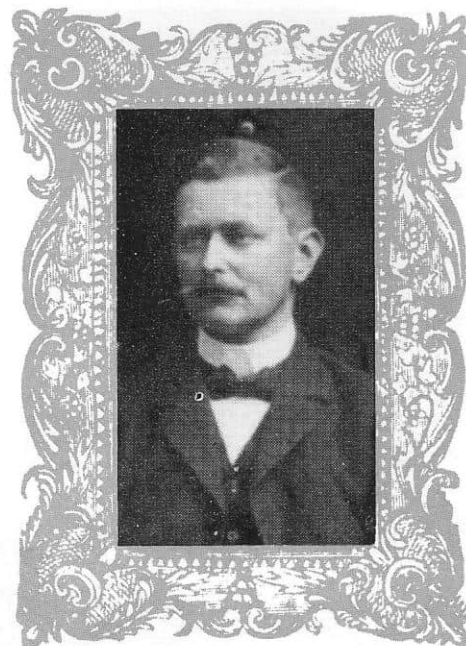
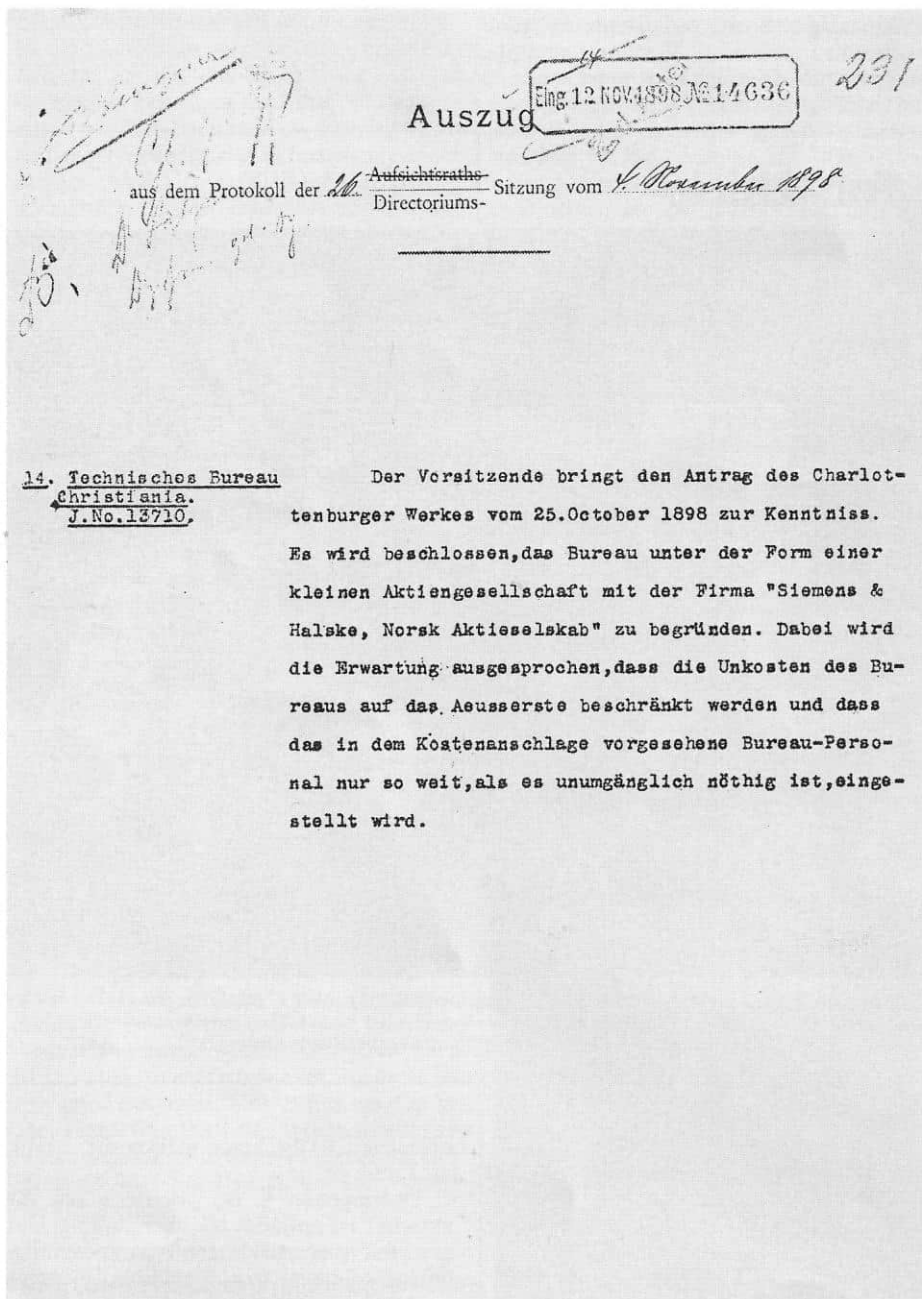
"Bestillinger for kr 76 000,-"

For å sette tingene litt i relieff siterer vi fra den første årsberetningen:

"Til trods for meget organitorisk arbeid, har vi faaet bestillinger for kr 76 000,-,

hvoraf bare en liten del, nemlig kr 22 000,- har kunnet effektueres".

Selv kroneverdien tatt i betraktning var jo det første år relativt beskjedent.

Peter Meinich, firmaets første sjef og ordfører i Oslo.

14. Technisches Bureau Christiania. J.No. 13710.

Der Vorsitzende bringt den Antrag des Charlottenburger Werkes vom 25. October 1898 zur Kenntniss. Es wird beschlossen, das Bureau unter der Form einer kleinen Aktiengesellschaft mit der Firma "Siemens & Halske, Norsk Aktieselskab" zu begründen. Dabei wird die Erwartung ausgesprochen, dass die Unkosten des Bureau auf das Aeusserste beschränkt werden und dass das in dem Kostenanschlage vorgesehene Bureau-Personal nur so weit, als es unumgänglich nöthig ist, eingestellt wird.

Firmaet begynte virksomheten i Kirkegaten 9, men lokalene ble fort for små og i 1911 ble Rosenkrantzgt. 11 innkjøpt. Dette forble vårt hovedkvarter helt til Linderud sto ferdig den 1. oktober 1969.

Bestlutningen om å opprette Siemens som eget aksjeselskap i Norge ble naturligvis tatt i Siemens' direksjon i Tyskland, og her ser vi utdraget av direksjonsprotokollen.

i høy grad til å øke omsetningen. I 1938 hadde staben vokst til ca. 200 ansatte.

Krigstiden var naturlig nok en vanskelig periode for firmaet, men betegnende

var det vel at stensilmaskinene på avd. Kontorrekvisita mest trykket illegale aviser og at direktøren i Siemens Trondheim var sjef for Hjemmefrontledelsen Nordafjells. På Siemenshytta i Sørkedalen dyrket man poteter og grønnsaker.

I 1945 ble firmaet overtatt av Direktoratet for fiendtlig eiendom og i 1947 gikk vi inn i Bergens Investeringselskap sammen med flere andre tyske bedrifter i samme situasjon. Staten hadde 20% av aksjekapitalen og navnet ble forandret til A/S Proton.

Vannkraft, magnetofoner og smalfilm

Siemens markerte seg som en viktig partner i landets kraftutbygging og som stor leverandør til industrien av generatorer, transformatorer, motordrifter og en rekke annet elektrisk utstyr. Dette er sannsynligvis kjent for mange, derimot er det andre, kanskje mer kuriøse sider ved virksomheten som kunne nevnes:

Vi var de første her i landet som utviklet og markedsførte en driftssikker og praktisk båndopptager for hjemmebruk. Proton Magnetofon ble produsert ved vår fabrikk i Rosenborggt. 19, en fabrikk som også i en periode monterte TV-apparater basert på importerte Siemens-komponenter.

Takket være en velutbygget svakstrømsavdeling ble mange kinoer rundt om utstyrt med moderne maskiner av merket Bell & Hovell, og vi hadde også representasjonen for det amerikanske RCA.

Vi solgte 16 mm smalfilmkameraer og fremvisere som ble produsert ved siemensfabrikkene i Berlin.

Utbyggingen av vannkraftanlegg og fordelingssentraler tiltok i rask takt og bidro

Rosenkrantzgt. 11 - minnerike lokaler, vårt hovedkvarter i nesten 60 år. Idag redusert til teater og butikk.

Bildet er fra stråhattenes tid, og Proton-navnet over porten er ikke ekte. Det ble - av en eller annen grunn - innretusjert på det bilde vi gjengir.

Husker du Siemens-Schuckert-navnet på trikken?

Vår baneavdeling hadde store leveranser til Sporveiene både i Oslo, Bergen og Trondheim. Hvem husker ikke (ihvertfall hvis du har passert 40) Siemens-Schuckert-navnet solid støpt i messing ved førerplassen på trikken? Vi leverte også komplette lokomotiver til industrien, bl.a. til A/S Hafslund og flere gruber.

Datidens første elektriske starterutstyr med tidtagning ble installert på Bjerke Travbane i 30-årene, og på samme tid leverte vi et etter forholdene uvanlig stort belysningsanlegg på 400 kW.

Først i 1935 kunne Norsk Rikskringkastning innlemme hele strekningen Oslo-Vadsø i sitt sendeområde. Leveransen omfattet også flere kompliserte sjøkabelnedlegginger og lengden av bærefrekvenskanal-"nettet" var mer enn 2200 km.

Interessante år foran oss også

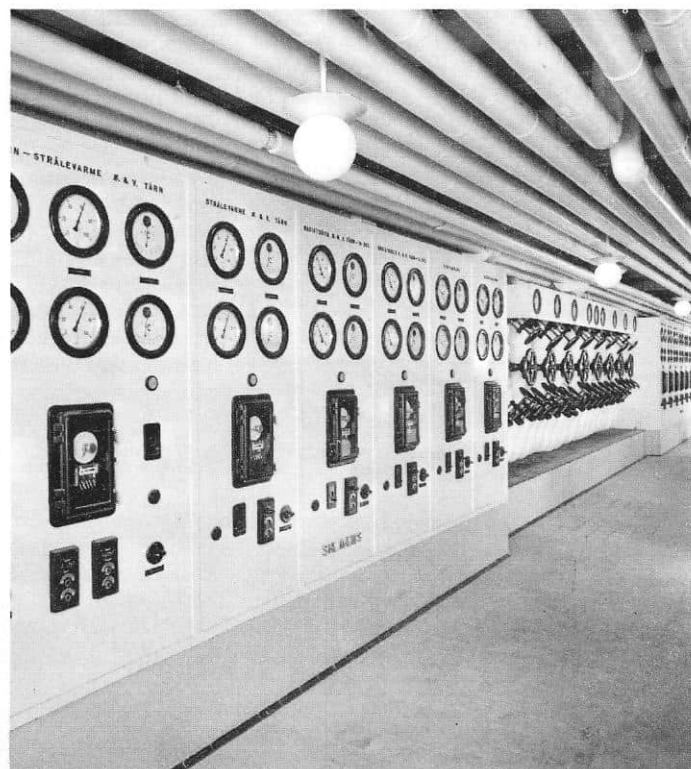
Historien fortsetter, men vi stopper her og konkluderer:

80 år i Norge betyr at vi er et av de eldste elektrofirmene i landet og dertil at vi i kraft av vår store montorstab, idag er Norges største elektrotekniske entreprenørbedrift.

Å være gammel eller størst er naturligvis ingen kvalitet i seg selv, men kaster vi blikket tilbake og samtidig tar i betraktning dagens situasjon, blir utvilsomt tiden frem til vårt 100-års jubileum to interessante tiår.

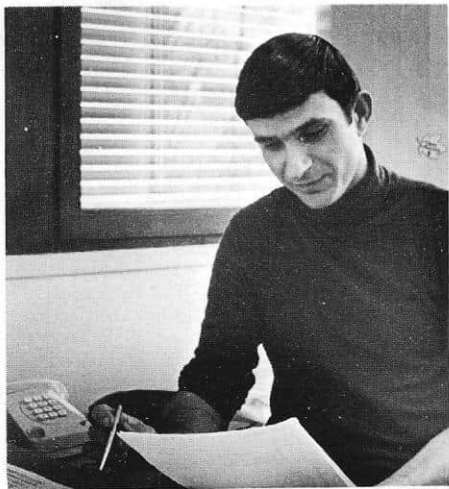

Siemens har alltid vært skarp når det gjelder støvsugere, og her er en gammel salgsutstilling som mange vil nikke gjenkjennende til. For disse produktene er jo i bruk den dag-igad. "Krøllen" over Siemens-navnet ble avskaffet for noen år siden. Den sto for de fleste som et mystisk tegn. Det er to S-er, og symboliserer foreningen av Siemens-verkene og Schuckert-verkene.

Et imponerende teknisk anlegg i sin tid - og for den del, også idag: Sentralen for varmtvannsforsyning og elektrisk oppvarming i Oslo Rådhus. Kan gjerne sammenlignes med dagens teknikk for sentral driftskontroll, f.eks. slik vi har installert på Universitetet i Oslo.

Planleggingsamtalene er viktige for forholdet mellom leder og medarbeider

Tore Olsen i R/Ø har deltatt i flere planleggingsamtaler (PS).

— Vår avdeling gjennomfører PS fast en gang om året, sier Tore Olsen i Region Øst. Dette gjøres i forbindelse med oppsetting av kundebudsjetter.

Vi legger da fram de problemer vi kan ha med våre kunder og hvor vi føler at vi ikke strekker til. Sammen med gruppeleder forsøker vi å finne den riktige vei å gå. Vi stiller spørsmål som: Skal vi benytte oss av andre personer eller avdelinger? Lønner deg seg å satse akkurat på denne kunden?

Under disse samtalene tar vi også opp intern/ekstern opplæring. Dersom vi føler behov for informasjon setter vi opp hva vi vil informeres om. Som regel vil dette gå på produktinformasjon.

I samtalen kan vi også ta opp egen arbeidssituasjon. Har vi for mye å gjøre? Ønsker vi hjelp av andre? På vår avdeling setter vi opp faste besøksplaner (maxiplan) for kunder. Under PS samtalene vurderer vi om vi skal reise mer eller mindre.

Ved siden av disse årlige samtalene, følger vi opp slike ting 2-3 ganger om året. Dette gjøres som regel i en samtale mellom den enkelte bearbeider og gruppeleder.

Mange vil spørre. Hva er planleggingsamtaler? Flere hundre vet hva det er når de får vite at det er det samme som Tilstandsanalyse.

Navnet er endret til planleggingsamtale for å understreke at samtalen er viktig for planleggingen på avdelingen.

Planleggingsamtalene er en viktig del av forholdet mellom lederen og medarbeiderne i vårt firma. I de siste 2-3 år har mange avdelinger hos oss gjennomført slike samtaler systematisk.

— Vi har i de siste 5-6 år arbeidet systematisk med planlegging og gjennomføring av faglig opplæring/videreutdanning på teknisk avdeling, som omfatter ca. 50 personer på landsbasis, sier A. Waagene på Seksjon Elektromed.

Disse planleggingene har naturlig utviklet seg til den form som idag betegnes med "Planleggingsamtaler", forteller Waagene.

Ved våre kontorer (avd.) i Trondheim og Bergen, samt ved elektromedisinsk gruppe i Oslo, er planleggingene stort sett gjennomført i (plenium) fellesskap. Dette er mulig fordi det her dreier seg om grupper på under 10 personer. Røntgengruppen i Oslo er derimot så stor at man ikke har kunnet gå frem etter samme mønster her.

— Hva synes du om verdien av en slik samtale?

— Planleggingsamtalene har utviklet seg naturlig hos oss. Vi mener at de er en absolutt nødvendighet for å holde oss ajour med utviklingen rent teknisk og i takt med produktutvikling og tendenser i markedet.

— Hva synes du om verdien av slike samtaler?

— Jeg synes disse samtalene er helt nødvendig for å få klargjort min egen og avdelingens situasjon. Personlig føler man at en ikke er alene om problemer som finnes. Løsningen kan synes å være fjern, men kanskje sees av en annen. For lederen

Alf Waagene: Planleggingsamtalene er nødvendig for å holde oss ajour med utviklingen.

De tjener den enkelte medarbeider til å bli bedre kjent med sine kollegers arbeidsområder og klarere definert sin egen arbeidssituasjon. Han får mulighet til å gi uttrykk for sitt personlige syn og sine egne ønsker. Sikrer ham bedre mot å havne i en "faglig bakevje".

For min egen del, ser jeg det som en utmerket måte å få god kontakt med alle medarbeiderne på avdelingen på. Ikke minst får man god beskjed om hvor "skoene trykker".

— Kan samtalene forbedres?

— Vi er ennå underveis mot det mål å gjennomføre P.S. for alle gruppene i seksjonen. Hittil har dette utviklet seg naturlig ut fra vårt behov, til der vi står idag. Det er mulig at det også er andre veier å gå, eller at vi må justere formen etter nye krav under marsjen.

vil denne samtale gi opplysninger om arbeidsforhold, kundeforhold og markedsituasjon. Han kan lettere informere "oppover".

— Har du forslag til hvordan disse samtaler kan forbedres?

— Nei, det går fint slik de gjennomføres idag.

26 deltagere på nytt lederutviklingskurs i Siemens

Programmet består av en serie på 6 seminarer fordelt over 2 år.

Tiden mellom seminarene er en viktig del av programmet. Deltakeren kan da for eksempel få en oppgave som gir dypere innsikt i viktige områder. Oppgaven bør også være slik at deltakeren må samarbeide med sine kolleger på avdelingen. Dermed kan flere få anledning til å prøve ut nye ideer i sin jobb.

Det 1. seminaret ble gjennomført fra 6. til 8. november. De 26 deltakerne arbeidet der med å bli bedre kjent med organisasjonen i Siemens, både i Norge og Tyskland.

Dr. H. Lange fra Siemens i Tyskland (ZVW 1) orienterte om Siemens AG. C. Rand fra firmaet "Research and Development Service" snakket om tendensene i lederutvikling og organisasjonsutvikling. Dessuten bidro våre egne folk med informasjon og erfaringer.

Deltakerne er:

Arne Besseberg, Ola Blokkum, Kurt Farstad, Lars Floan, Øystein Gran, Sven Erik Johansen, Ola Aune Hilmo, Gunnar Kjensli, Gunnar Kragstad, Erik Kronstad, Svend Larsen, Thor Løkke Sørensen (deltok ikke på seminar 1 p.g.a. sykdom), Per Otto Moe,

Arne Nesheim, Herbert Nilsen, Tom Pettersen, Magnus Reime, Ole Asbjørn Storebø, Aage Tangen, Tore Trondvold, Kåre Ytre Eide, Harald Økland, Jan Erik Vennestrøm, Tor-Odd Vist, Alf Waagene og Arne Tore Wibe.

Neste seminar starter søndag 18. februar og slutter fredag 23. februar.

Seminaret legger hovedvekten på å understreke betydningen av godt samarbeid på avdelingen og mellom avdelingene i bedriften.

Dir. Jemtland vil dessuten holde et innlegg om Siemens og fremtiden.

290 000 kr. investert i fotballbanen på Sluppen

Vi har i et tidligere nr. av Siemens Intern hatt en omtale av den nye treningsbanen som har vært under opparbeidelse i S/T. Åpningen skjedde den 26. september i nærvær av lokalpressen i Trondheim og med underholdning av Nidarvoll musikkorps. A. Bratt klippet over snora og overleverte banen til formannen i Siemenslaget, Dagny Skrødal. Bratt sa bl.a. at det i anlegget er investert kr 290 000,-.

Etter åpningen ble det spilt en såkalt "morsamkamp". Det ene laget besto av ansatte fra E-verket og R. Kjeldsberg som begge leier banen av Siemens.

De møtte en sammensatt lag fra Siemenslaget, og begge lagene besto av både eldre og yngre av begge kjønn, til stor beistring for et entusiastisk publikum som var møtt frem. Videre spilte Siemens håndballdamer mot henholdsvis E-verket og R. Kjeldsberg. I den siste kampen var det finale i S/T interne fotballserie. Tavlemontørene møtte Høyblokk og vant 6-5.

SIEMENS INTERN

Utgitt av
SIEMENS A/S
Avd. for Markedsplanlegging
og informasjon

A. Bratt klipper over snoren og markerer åpningen av banen.

Tavlemontasjen intern fotballmester

I høst ble det arrangert en intern fotballserie på den nye treningsbane på Sluppen Syd, hvor hele 10 lag hadde meldt seg på. Det ble kjempet i 2 avdelinger, der vinneren i hver avdeling gikk til finalen. Den ble avviklet etter regelverket for 7-mannsfotball hvor bl.a. offside er tillatt, og det er anledning til å bytte ut spillere etter bestemte regler.

I denne turneringen deltok nær 100 personer, både unge og gamle. Det forteller hvilken interesse og bredde fotballen har i S/T, ikke minst takket være den nye treningsbanen som har åpnet disse muligheter.

Trondhjems Arbeidslederforening 70 år

Den 7. november i år var det 70 år siden Trondhjems Arbeidslederforening ble stiftet. Det var formennene ved Trondhjems Mek. Verksted som tok initiativet, og med tilslutning fra formennene ved Ørens Mek. Verksted, kom disse sammen i november 1908 og stiftet "Mekaniske Verksteders Formandsforening".

I mars 1910 ble navnet endret til "Formændenes Forening for Trondhjem og Omegn" da bl.a. formennene ved Ranheim Papirfabrikk hadde søkt om å bli opptatt som medlemmer.

Navnet er senere endret til "Trondhjems Arbeidslederforening" som er avd. 1

av Norges Arbeidslederforbund (NALF).

Foreningen har som medlemmer i dag bl.a. samtlige arbeidsledere ved fabrikkene i Siemens Trondheim og avd. Selbu, samt i de fleste større og kjente bedrifter i Trondheim.

Foreningens formann i jubileumsåret, Petter Eidsvåg kommer fra den bedrift hvorfra hans kolleger for 70 år siden tok initiativet til stiftelsen av foreningen.

Formannen i NALF ved Siemens i Trondheim er Bjarne Schrøen. Han er ansatt i sterkstrømfabrikken.

Pensjonistene danner forening

Våre pensjonister i Siemens Trondheim har stiftet sin egen forening. Tanken ble født under høstturen i Tydalsfjellene, og etter innbydelse møtte 19 av våre pensjonister til en sammenkomst den 18. oktober i vårt nye kontorbygg på Sluppen Syd. Det første medlemsmøte vil bli holdt i slutten av januar 1979.

Det nyalgte interimsstyret i pensjonistforeningen. Fra venstre Hanna Fisknes (styremedl.), Karl Haugnes (formann), Mary Aafloy (sekretter), Sigrid Stene (styremedl.) og Arvid Weiseth (varaformann).

Ragnhild Berg gjenvalgt som formann i Siemenslaget Oslo

Siemenslaget i Oslo hadde årsmøte 8/11 under ledelse av formannen Ragnhild Berg. Det var møtt frem 26 medlemmer inkl. styret.

Følgende valg ble foretatt (varamenn i parentes):

Styret: Formann Ragnhild Berg (Tore Kristiansen), nestformann Dagfinn Kristoffersen (Roar Haglund), sekretær May Heidi Storengen (Maj A. Flom), kasserer Berit Moen (Per A. Grottan), idrettslaget: Vidar Rydning (Hans Strømsøyen), hobby & kultur: Jack Jansen (Øivind Helseth), hytta: Tom Nielsen (Tore Torgersen), styremedlem Kay Varly (Ole Hoelstad), avd. Skien: Tom Larsen (Anna Larsen).

Hytta i Sørkedalen: Formann Tom Nielsen (Jan Brox-Nilsen), styremedlem Tore Torgersen (Alf Kristian Enger), styremedlem Tore Syversen.

Idrettslaget: Formann Vidar Rydning, styremedlem Hans Strømsøyen, styremedlem Erik Bakke

Hobby & Kultur: Formann Jack Jansen, styremedlem Knut Baasland, styremedlem Dag Andersen

Valgkomite: Hans Strømsøyen, Roy Hammer og May Heidi Storengen

Siemenslaget i Skien

skal selv søke budsjett og ha sitt eget regnskap, men samarbeide med Siemenslaget i Oslo, fremgikk det på Siemenslagets årsmøte.

Siemenshytta i Sørkedalen

har en sentral plass i fritidsaktivitetene

Det er fortsatt et meget godt besøk på Siemenshytta i Sørkedalen. I perioden 1. oktober 1977 - 1. oktober 1978 var det 42 besøk med i alt 743 persondøgn. Det store besøket bekrefter vårt syn at hytta nå har en sentral plass blant fritidstilbudene i Siemens, sier hyttestyret i sin årsberetning.

Nye toiletter

Høsten '77 ble det installert nye bio-toiletter på hytta. Disse har nå vært i bruk nesten ett år, og ser ut til å fungere bra. Videre er portal-stolpene foran inngangen utskiftet. Det gamle vannhuset er revet, og en gammel transformator-kiosk av plast-elementer er montert som nytt vannhus. Dessuten er det utført en rekke mindre reparasjoner samt generelt vedlikehold.

Det gode besøket på hytta medfører også et stort forbruk av ved. Det er derfor blitt gjennomført en større vedhugst på egen tomt, spesielt bak uthuset. - Dette også fordi "biotoalettene" trenger mye sol og varme.

Det er i perioden nedlagt 200 dugnads-timer av Siemens-ansatte.

Det viser seg at utbedring av veien fram til hytta er vanskelig å få gjennomført. De pengene som tidligere er avsatt til dette er derfor blitt brukt til å dekke gammel gjeld, slik at hyttas regnskap nå er ajour og balanserer.

Nytt gulv må legges

Stuegulvet gir, som noen kanskje har merket, god svipt under gammeldansen. Dette pluss visse andre indikasjoner gjorde at vi i sommer tok hull på grunnmuren for å inispisere gulvet nedenfra. Der ble vår frykt bekreftet. Gulvet har så store skader av råte at det neppe kan reddes, men må brytes opp og skiftes.

I vinter la vi merke til at det selv i sterk kulde (-20 °C) drypper fra taket. Dette tyder på at isolasjonen på loftet er dårlig, og at en tilleggsisolasjon vil spare oss for store utgifter til både strøm og ved.

Trivelia har godt besøk

Trivelia har vært godt besøkt i år. Hytta har vært opptatt i 25 weekender og 6 personer har feriert der i tilsammen 8 uker.

Vi håper at flere vil benytte anledningen til å leie hytta også på vinterstid, da vi nå har fått installert ny pumpe med varmeledning, sier hyttestyret.

Fremtiden er noe usikker angående leieavtalen for Trivelia. Foreløpig har vi fått forlenget avtalen ut 1979, så det skulle være muligheter for mange fine opphold på hytta også neste år.

Frimerkegruppen

har 12 medlemmer. Den har møter en gang i måneden hvor det byttes merker og ellers utveksles ideer og erfaringer. Dessuten foregår det en del byttevirksomhet medlemmene mellom utenom møtene.

Av aktiviteter ellers kan nevnes at gruppen hadde en fellesstand på den interne hobbyutstillingen som ble holdt i sommer. Her ble det vist utvalg fra flere av medlemmenes samlinger, heter det i gruppens årsmelding.

Bridgen er våknet til nytt liv

Siemens bridgeklubb Oslo er en av de eldste aktivitetsgrupper i vårt firma. Gjennom lengre tid har den ligget mer eller mindre nede på grunn av dårlig tilslutning. I fjor fikk vi endelig så smått liv i den igjen. Etter at noen av oss fikk sendt ut en innbydelse til alle våre kolleger, fikk vi ialt påmeldt ca. 25 interesserte. Vi startet da opp og på generalforsamling den 21.11. 1976 ble følgende styre valgt: Formann Helge Paulsen, kasserer Rolf Maurud, turn.leder Olav Hageberg, styremedlem Kjell Ruud.

Etter noen innledende runder i november. 76 startet vi opp med vårturneringen 77/78 som ble vunnet av:

Nr. 1 Selnes - Solbakken	221,5 pts.
Nr. 2 Papai - Nytorpet	221 "
Nr. 3 Dybaas - Maurud	211 "

Vi deltok også i Bedriftserien hvor vi startet i 3.divisjon, gruppe C. Det deltok ialt 6 lag og vårt nye lag, som ennå ikke var "samspilt" ble nr. 4. Likeledes startet vi i Bedriftscupen, hvor vi dessverre ble slått ut i 2. runde (av 4).

I høst sendte vi ut et nytt sirkulære til

alle våre kolleger den 23.8. og ialt meldte det seg 17 interesserte.

Til nytt styre ble valgt:

Formann Helge Paulsen, kasserer Rolf Maurud, turn.leder Jan Nordli og styremedlem Ø. Solbakken.

Vi har satt igang med vår høstturnering og har allerede spilt 4 runder. Vi spiller på Linderud hver tirsdag fra kl. 16.15 og utover.

Sjakk-klubben

har siden ifjor ligget litt lavt i terrenget. Vansker med fast spilledag førte til at årets sjakkføde hovedsaklig har vært oppgaveløsning pr. post hvor 10 personer har deltatt.

Årsmøte med premieutdeling og en lynsjakkturnering vil, litt forsinket, avslutte sesongen.

Neste sesong håper vi å få en fast spillekveld og det er også interesse for å kontakte andre bedrifter; formål turneringer, heter det i Siemenslagets årsberetning.

18 medlemmer i Fotoklubben

Fotoklubben har eksistert i ca. ett år, og har nå 18 medlemmer, som betaler en årlig kontingent på kr 25,-. Klubbens styre består av:

Per O. Moe, (El.med), formann

Norbert Hochhut (Mikrofilm)

Tore Syversen (Skipsavd.)

I tillegg er Espen Grude Forfang (El.med) kasserer, og Lars Veberg (Kopiering) står som ansvarlig for mørkerommet.

Det ble i høst innredet mørkerom i kjelleren på Linderud, og det er kjøpt inn utstyr for fremkalling av sort/hvitt-film. Rommet står til disposisjon for medlemmene, og nøkkel fås av Lars Veberg mot kvittering.

Bilrebusløpet 13. juni 1978

Siemenslaget Oslo arrangerte også i år bilrebusløp. Det meldte seg 14 biler med 4-5 personer i hver bil. Starten gikk fra Linderud og løypa var ca. 4 mil med 15 rebuser.

Nr. 1 ble Hans Brenna (som ifjor), nr. 2 ble Tor Wæhler & Co. og 3. plassen ble delt mellom Solfrid Birkeland & Co. og Marit Pedersen & Co. El.med.

Farverikere

er det blitt i kantinen på Linderud med ny grønn vegg. Rensing av stolsetene står også på programmet, og - tro det eller ei - nytt høytaleranlegg.

SIEMENS-navnet

lyser med fornyet glans utover Grorudalen etterat navnskiltene på kontorbygget er oppusset.

Bedriftsidretten i Siemens Oslo hadde vellykket 40 års feiring

Året som gikk har for bedriftsidrettslaget Siemens Oslo stått i jubileenes tegn.

For det første ble vårt eget 40-års jubileum markert med følgende arrangementer:

- Kretsmesterskapet i miniatyrskyting
- Nordisk Trimdag med innlagte Siemens-leker
- Fotballturnering med Norgas, NVE og Freia som deltagende lag foruten vårt eget 1.lag
- Intern avdelingsstafett og fotballturnering
- Idrettsmerkeprøver samt interne mesterskap i flere individuelle grener
- Jubileumstilstelning i kantinen med gjester fra Norges Bedriftsidrettsforbund og Oslo Bedriftsidrettskrets

For det andre har vi deltatt i Siemens sportsklubb, Stockholms 50-års jubileum med et fotball-lag, som spilte seg helt frem til finalen. Her ble det tap på straffesparkkonkurranse mot København etter uavgjort etter ekstraomganger.

Vi har også deltatt med håndball og fotball ved den tradisjonelle Siemensturneringen, som i år gikk i Bergen. Fotballen forsvarte våre farger best og slo både S/T og S/B. Totalt ble vi nr. 2 i turneringen.

I Norgestrimmen medførte 1977 en 2.plass etter Øvre Årdal Bedriftsidrettslag. Aktiviteten i 1978 er ikke mindre enn tidligere, men registreringen koster mye arbeid og vi har derfor besluttet å ikke delta i Norgestrimmen i år. Vi ser det som mer vesentlig å opprettholde aktiviteten innen laget enn å bruke kapasitet til å registrere den.

I de enkelte grupper er arbeidet gått meget tilfredsstillende, og det er vårt inntrykk at interessen holdes vedlike. Den beste prestasjonen har vårt 1.lag i fotball stått for, da de gikk helt til topps i 1.divisjon avd. A med hele 5 poeng til gode på neste lag.

Følgende har deltatt i kurs innen bedriftsidretten i år:

Odd Rygge, Erik Bakke, Ragnhild Berg, Kaj Varly, Grethe Heggland, Svein Jørgensen, Tore Kristiansen, Tor Cederkvist og Berit Moen.

Vi anser også at idrettslaget har forpliktelser overfor de enkelte idrettsgreners drift ved å stille dommerkandidater til rådighet. Således har Ragnhild Berg bestått prøven som gradsdommer i håndball, og Erik Bakke og Kaj Varly tilsvarende prøve i fotball. Vi har også Svein Jørgensen som dommeraspirant i fotball og Erik Bakke i håndball, heter det i gruppens årsberetning.

I de sentrale organer innen bedriftsidretten i Oslo har vi i året som gikk hatt følgende representanter:

- Erik Bakke, kretsstyret, PR og OBIK-NYTT
- Ragnhild Berg, styremedlem i håndballutvalget
- Arne Pedersen, medlem av valgkomiteen i skytterutvalget.

Røde og gule kort fra Linderud

De nye dommerne på Siemens Linderud. Fra venstre: Erik Bakke, Ragnhild Berg og Kaj Varly.

3 av våre ansatte på Siemens Linderud har valgt en - skulle vi tro - heller upopulær form for hobby. De er dommere. Og - de må også besitte endel kunnskaper - alle tre har nemlig bestått sine prøver til det som benevnes gradsdommere, hvilket vil si at de er autoriserte og kan bli satt opp i 1.divisjonskamper innen bedriftsidretten.

De tre er Ragnhild Berg (Håndball), Kaj Varly (Fotball) og Erik Bakke (Fotball): Sistnevnte er også aspirant innen håndballen, og Siemens Bedriftsidrettslag har også i tillegg Svein Jørgensen som aspirant innen fotballen.

Lagenes ansvar å rekruttere dommere

- Hva gjør at en velger en slik hobby? Vi spør Erik Bakke.

- Det som først og fremst fikk meg til å gå denne veien var det faktum at bedriftsidrettslagene selv har et ansvar til å være med på å rekruttere dommere. Vi har vært med og hatt opptil 3 lag i fotballserien og 2 herrelag i håndball, men aldri stilte dommere. Et sted må også dommerne komme fra - og det er fra lagene selv. Og vi er avhengige av dommere om seriene skal kunne avvikles på en forsvarlig måte. Det andre som fikk meg til å begynne som dommer, var at jeg etter en rekke smeller hadde begynt å få endel trøbbel med bena. Som dommer får man den nødvendige mosjon uten å være nødt til å utsette seg for de påkjennningene harde tacklinger o.l. medfører.

En interessant og givende hobby?

- Hva mener du dommergieningen gir deg?

- Utrolig mye - på det fysiske, psykiske såvel som det rent menneskelige plan. Menneskelig fordi du møter så mange forskjellige typer og lærer deg å vurdere hva som ligger bak de handlinger de foretar seg på banen. Psykisk fordi du må skjerpe deg for å kunne følge opp det som skjer på banen med handlinger fra din egen side - ofte i brøkdelen av et sekund - basert på regelkunnskap, menneskekunnskap og sunt vett. Fysisk fordi en dommer til enhver tid er forpliktet til å være der tingene skjer - og dette medfører at en dommer må bevege seg langt mer enn de aller fleste spillere på banen. Det finnes nok dem som blir beskyldt for kun å befinne seg innenfor sirkelen midt på banen, men jeg mener at vi som dommere skylder spillerne en fair kampløpelse - og i dette inngår at vi må være med - hele tiden.

- Får vi se flere dommere fra Siemens i tiden fremover?

- Vi håper det. Dommersituasjonen i Oslo er vanskelig - innen de fleste lagidretter, faktisk. Dette medfører et hardt program for oss som dommer idag, og det kan kanskje medføre at noen vil trekke seg - og derved gjøre situasjonen enda vanskeligere. Vi vil derfor gjøre vårt for å få med enda flere fra oss for å bedre det hele - vi er et av de største lagene i Oslo og har et ansvar deretter. Dessuten kan jeg forsikre alle om at det er en givende og interessant hobby, som i høyeste grad også lar seg kombinere med det å spille selv!

Siemenslaget i Trondheim tok the double i bedriftsfotball

Det har vært en fin sesong for fotballgutta i S/T, og høydepunktet var seier i cup-mesterskapet i Trondheim. Det ble vunnet med all den dramatik som er forbundet med fotballcup. Finalen mot Saltic på Lade-banen startet i ufyselig vær med regnvær og grader ned mot 0-punktet. Etter full spilletid og ekstraomganger, var resultatet 0-0 og det var klart for omkamp 2 dager senere.

Omkampen ble en hard batalje mellom de 2 lag, som begge satset for fullt på en avgjørelse. Men etter hvert ble Siemenslaget for sterke, og presset mot motstandernes mål økte etter som kampen skred frem. Og endelig, 8 minutter ut i annen omgang smelte Trond Bertelsen til med et praktskudd fra ca. 16 meter og seieren var et faktum, og rene sydlandske scener! Men det skulle bli flere triumfer.

Det var avgjort før finalen i cupen at Siemens hadde vunnet sin avdeling i 2.divisjon. Klar for 1.divisjon fra neste sesong, hadde Siemens rett til finalen om krets-mesterskapet i 2.divisjon mot Vegvesenet som var vinner av sin gruppe. Her ble det også Siemens-seier etter å ha rundspilt motstanderen med 1-0 etter scoring av Egil Belsvik.

Men det var ikke bare førstelaget som feiret triumfer. Annetlaget vant sin av-

Her er Siemens første-lag som vant the double. Bakre rekke fra venstre: Arne Sollie, Egil Belsvik (målscore i seriemesterskapet), Trond Spjøtvold, Jan G. Grinde, Hans Moe, Svein Dahl, Trond Bertelsen (målscore i cup-finalen) og "manager" C. Stiles.

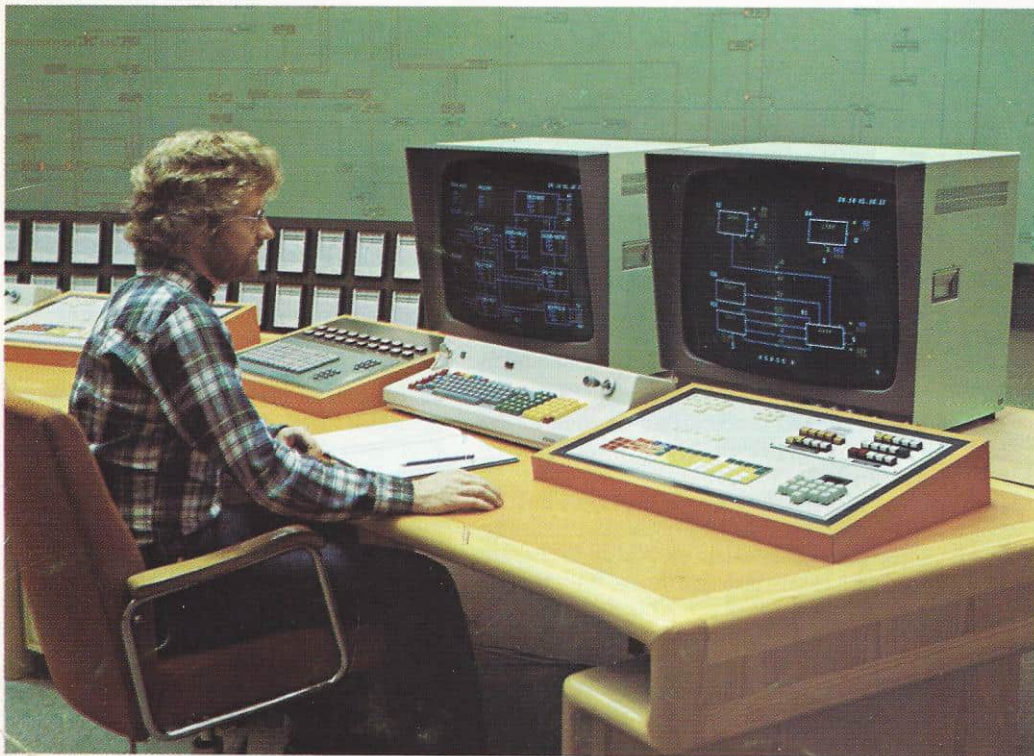
Første rekke fra venstre: Steinar Aakerholm, Lars Erik Syvertsen, Odd Nordsteinen, Trond Hagen, Arnfinn Volden og Gunnar Rasmussen.

deling i 3.divisjon med opprykk til 2.divisjon fra neste år. Dermed var de klare for seriefinale i 3.divisjon. Her møtte de Rorgjengen med den gamle Rosenborg-stjernen Tore Pedersen i spissen. Det ble en jevn kamp som tilslutt endte 1-1, og måtte av-

gjøres på straffespark. Her vant Siemens 3-2 og ble dermed seriemester i 3.divisjon.

Dette har selvsagt gitt en fin inspirasjon, og vi kan fortelle at treningen for neste sesong allerede er i full gang med god oppslutning.

Landets elkraft overvåkes av Siemens

Samkjøringens driftssentral på Smestad. På Tv-skjermene kan man kalle opp oversiktsbilder og beregninger for effekt- og energitviking med utlandet og regionene. I bakgrunnen et utsnitt av Norges lengste mosaikkavle.

kostet ca. 2,5 millioner kroner, og alt ialt er det investert for ca. fem mill.kr i teknisk utstyr til driftssentralen på Smestad de siste tre årene.

I forgrunnen på bildet de nye farvedataskjermene som gir raskere og bedre oversikt over bl.a. drift og kraftbalanse for de enkelte områder i Norge enn man tidligere har hatt.

Driftssentralen på Smestad fungerer også som landsentral. Det utstyr man ser på bildet er av typen Siemens 330, og i tillegg til dette har Samkjøringen i bestilling en NORD-10/s produsert av Norsk Data A/S. Dette er et anlegg som vil foreta operasjoner som avregning av samkjøringskraft, vannverdberegninger, prissetting av tilfeldig kraft og andre kontorfunksjoner.

Den norske elforsyningen er nå iferd med å bygge ut et eget datakommunikasjonsnett, og en milepæl på veien mot full

utbygging i første halvdel av 80-årene er nå tatt i og med det nye prosessanlegget Samkjøringen av kraftverken i Nor-

ge nå har tatt i bruk i sin driftssentral på Smestad.

Det nye prosessanlegget, som er levert av Siemens A/S, har